

UCHWAŁA NR **LXXII** / **930** /2024
RADY MIASTA ZAMOŚĆ

z dnia 25 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia „Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową na terenie miasta Zamość na lata 2024-2030”

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt. 1 oraz art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) Rada Miasta Zamość uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć „Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową na terenie miasta Zamość na lata 2024-2030” w treści stanowiącej załącznik do Uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Zamość.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIASTA ZAMOŚĆ
Piotr Błazewicz

DYREKTOR

Hedwa Rysak

RADCA PRAWNY

Mariek Nowak
Cb/Z/199

Załącznik do
Uchwały Nr **LXXII/1930/2024**
Rady Miasta Zamość
z dnia 25 marca 2024 r.

Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową na terenie miasta Zamość na lata 2024-2030

Akceptuję:
Zastępca Prezydenta Miasta
Anna Maria Antos

Zamość, marzec 2024 rok

I. Wstęp

Przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach, jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku. Rodziny doznające przemocy pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym. Zadania w zakresie ochrony rodziny oraz przeciwdziałania przemocy domowej zawarte są w uregulowaniach prawnych na różnym szczeblu, w szczególności w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) oraz *Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030*.

W kontekście uregulowań prawnych na podkreślenie zasługuje fakt, iż przepisy ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535) wprowadzają rozszerzenie kręgu osób doznających przemocy domowej, zwłaszcza o byłego małżonka, byłego partnera lub innego członka rodziny, niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc domową. Ponadto wskazują, iż szczególna ochrona i wsparcie powinny być dedykowane małoletnim, zarówno doznającym przemocy domowej, jak i będącym świadkami przemocy, którzy zgodnie ze zmianami ustawowymi są uznawani jako osoby doznające przemocy domowej.

Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową na terenie miasta Zamość na lata 2024-2030 uwzględnia rolę i kompetencje poszczególnych instytucji zobligowanych do działania w obszarze przeciwdziałania przemocy i ochrony osób dotkniętych przemocą domową przypisane gminie i powiatowi.

Głównym celem Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska.

Program umożliwi także pozyskiwanie środków pozabudżetowych na realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Zamościa

Przemoc w rodzinie jest definiowana jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej”. Jest to zjawisko intencjonalne i nieusprawiedliwione, wykorzystujące naturalną przewagę sił. Uniemożliwia samoobronę, a opiera się na władzy i kontroli. Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i występować jako przemoc fizyczna, psychiczna, seksualna i ekonomiczna. Jedną z form przemocy jest zaniedbywanie dzieci, rozumiane jako niezaspokojenie ich potrzeb fizycznych i psychicznych.

Skala przemocy w rodzinie, jako zjawiska zachodzącego w środowisku zamkniętym, jest niezwykle trudna do oszacowania. Składa się na to wiele przyczyn, poczynając od braku udziału osób trzecich, oporu ofiar przed wyjawieniem sytuacji na zewnątrz ze względu na uwarunkowania społeczne, obawę przed rozpadem związku, przed zachowaniem sprawcy, etc. Dlatego jednym z elementów diagnozy problemu przemocy domowej na terenie Zamościa jest analiza danych zawartych w Niebieskich Kartach, informacje o sprawach prowadzonych i zakończonych skazaniem, a także liczba osób dotkniętych przemocą, które skorzystały z pobytu w hostelu prowadzonym przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Procedura Niebieskiej Karty konsoliduje działania różnych służb w celu przerwania przemocy w rodzinie w przypadku jej występowania. Rozpoczęcie procedury następuje w wyniku wypełnienia formularza Niebieskiej Karty A przez jeden z pięciu uprawnionych ustawowo podmiotów tj. Policję, ośrodek pomocy społecznej, komisję rozwiązywania problemów alkoholowych, placówki ochrony zdrowia i placówki oświatowe. Wypełnienie formularza następuje w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia o występowaniu przemocy w rodzinie w trakcie wykonywania czynności służbowych lub zawodowych.

Tabela 1. Liczba Niebieskich Kart założonych przez poszczególne podmioty

rok	KMP	MCPR	OIK	oświata	MKRPA	ochrona zdrowia	ogółem
2020	179	8	1	3	1	3	195

2021	149	9	3	2	4	2	169
2022	165	6	1	1	3	0	176

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Zamościu, 2024

Jak wynika z powyższego zestawienia, najczęściej Niebieskie Karty są wypełniane przez funkcjonariuszy Policji. Można wymienić trzy sytuacje, których Policja zakłada Niebieską Kartę. Po pierwsze w wyniku przeprowadzania interwencji w miejscu zamieszkania rodziny przez funkcjonariuszy Wydziału Patrolowo-Interwencyjnego. Po drugie w wyniku zgłoszenia do dzielnicowego Wydziału Prewencji, problemu doświadczania przemocy. I po trzecie, w trakcie składania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w Wydziale Kryminalnym. W związku z powyższym czasem dochodzi do dublowania Niebieskich Kart zakładanych przez KMP w jednej rodzinie wobec tych samych osób.

Tabela 2. Dane dotyczące przemocy w rodzinie na podstawie Niebieskich Kart A

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Liczba Niebieskich Kart realizowanych w danym roku	273	316	228
Liczba rodzin, w których była realizowana NK	215	234	182
Liczba osób w rodzinach	618	757	607
Liczba dzieci w rodzinach	157	207	161
Liczba NK, w których wskazano na problem alkoholowy	176	198	169
% z wszystkich procedur	65%	63%	74%
Osoby wskazane jako dotknięte przemocą	218	265	230
kobiety	177	217	119
% z wszystkich osób doświadczających przemocy	81%	82%	83%
dzieci	18	18	15
% z wszystkich osób doświadczających przemocy	8%	7%	7%
mężczyźni	23	30	24
% z wszystkich osób doświadczających przemocy	11%	11%	10%
Osoby wskazane jako stosujące przemoc	218	239	190
kobiety	27	19	26
% z wszystkich osób stosujących przemoc	11%	11%	7%
mężczyźni	191	220	164
% z wszystkich osób stosujących przemoc	89%	89%	93%

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Zamościu, 2024

Analiza danych dotyczących Niebieskich Kart zakładanych w latach 2020-2022 potwierdza ogólnopolskie tendencje, iż osobami doświadczającymi przemocy domowej są przeważnie kobiety, a osobami stosującymi przemoc są mężczyźni.

Tabela 3. Dane dot. rodzin obejmowanych procedurą Niebieskiej Karty

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Liczba rodzin, w których realizowano procedurę NK, w tym	215	234	182
• Liczba rodzin z dziećmi	95	116	80
• Liczba rodzin bez dzieci	120	117	102

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Zamościu, 2024

Dane z Tabeli 3 wskazują, iż procedura Niebieskiej Karty jest wszczynana częściej w rodzinach, w których nie ma nieletnich. Od 2022 roku Zespół Interdyscyplinarny gromadzi informacje dotyczące pokrewieństwa i relacji w tych rodzinach.

Tabela 4. Dane dot. rodzin obejmowanych procedurą Niebieskiej Karty

Wyszczególnienie	2022	%	2023	%
Liczba rodzin z dziećmi, w których przemoc stosuje:	80	100	94	100
• Mąż	40	50%	45	48%
• Partner	23	29%	24	26%

• inni	17	20%	25	27%
Liczba rodzin bez dzieci, w których przemoc stosuje:	102	100	87	100
• Mąż	38	37%	28	32%
• Syn	30	29%	26	30%
• Partner	12	12%	15	17%
• inni	22	22%	18	21%

Dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Zamościu, 2024

Z powyższych danych wynika, iż najczęściej wskazywany jako stosujący przemoc domową w obu kategoriach rodzin jest mąż. W rodzinach z małymi dziećmi drugą co do wielkości grupą osób stosujących przemoc są partnerzy. Natomiast w rodzinach, w których nie ma małoletnich, są to dorośli synowie.

Założenie Niebieskiej Karty w ramach działań realizowanych przez KMP skutkuje prowadzeniem postępowań w związku z podejrzeniem występowania przemocy domowej z art. 207.

Tabela 5. Dane dot. prowadzonych postępowań w związku z podejrzeniem występowania przemocy domowej z art. 207

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Liczba postępowań sprawdzających zakończonych odmową wszczęcia postępowania	59	27	43
Liczba wszczętych postępowań	72	83	98
Liczba zakończonych postępowań	73	86	104
Liczba umorzeń	23	24	41

Dane Komendy Miejskiej Policji w Zamościu, 2024

Prowadzone postępowania wyjaśniające w przypadku potwierdzenia występowania przemocy domowej kończą się aktem oskarżenia skierowanym do Sądu z wnioskiem o ukaranie.

Tabela 6. Dane dot. postępowań zakończonych aktem oskarżenia.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Liczba postępowań prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Zamościu zakończonych skierowaniem aktu oskarżenia do Sądu	72	68	55

Dane Prokuratury Rejonowej w Zamościu, 2024

Sąd Rejonowy w przypadku wydania wyroku skazującego za przestępstwo z art. 207 KK orzeka m.in. o objęciu osoby skazanej dozorem kuratora.

Tabela 7. Dane dot. prowadzonych nadzorów.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Liczba spraw, w których zapadły prawomocne wyroki Sądu z orzeczeniem dozoru kuratora za przestępstwo z art. 207 KK	31	35	30

Dane Sądu Rejonowego w Zamościu, 2024

Przemoc domowa występuje w silnej korelacji z nadużywaniem alkoholu, dlatego jednym ze stosowanych instrumentów jest wnioskowanie do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie działań, w tym zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.

Tabela 8. Dane dot. wniosków złożonych do MKRPA o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Liczba złożonych wniosków	150	96	95
• w tym zgłoszonych kobiet	18	5	16
• w tym zgłoszonych mężczyzn	132	91	79
Liczba wniosków złożonych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	29	53	44

Dane Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 2023

Ważnym instrumentem oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową jest motywowanie i zobowiązanie do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym realizowanym przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu. Program ten jest realizowany w dwu formułach: na terenie Zakładu Karnego w Zamościu oraz w warunkach wolnościowych dla osób zobowiązanych do uczestnictwa przez m.in. Sąd lub zgłaszających się dobrowolnie.

Tabela 9. Dane dot. osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Liczba osób, które rozpoczęły udział w programie korekcyjno-edukacyjnym, w tym	16	21	17
• w Zakładzie Karnym	15	19	15
• w warunkach wolnościowych	1	2	2

Dane Ośrodka Interwencji Kryzysowej, 2024

Uregulowania prawne, które weszły w życie w 2023 r. dały Zespołowi Interdyscyplinarnemu nową możliwość, jaką jest zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym lub programie psychologiczno-terapeutycznym, pod rygorem złożenia wniosku do Sądu o popełnienie wykroczenia z art. 66c kk w brzmieniu: „Kto uporczywie nie stosuje się do obowiązków określonych w art. 4 ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.”. Możliwość zastosowania zobowiązania do udziału w ww. programach w przypadku osób uzależnionych jest ograniczona koniecznością zakończenia przez osobę stosującą przemoc terapii odwykowej.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej to specjalistyczna jednostka świadcząca pomoc osobom i rodzinom w szeroko rozumianym kryzysie, w tym w związku przemocą domową. W jednostce realizowany jest katalog oddziaływań zarówno indywidualnych jak i grupowych dedykowanych osobom stosującym przemoc. Niestety pomimo podejmowanych działań i udostępniania informacji o dostępnych formach wsparcia, korzystanie z pomocy specjalistów w OIK nie cieszy się zainteresowaniem ze strony osób stosujących przemoc.

III. Ochrona osób doświadczających przemocy w rodzinie

Przemoc domowa jest zjawiskiem szkodliwym i polega na wykorzystywaniu siły i przewagi wobec osób słabszych, naruszając ich prawa i powodując szkody psychiczne, fizyczne i moralne. Jest procesem charakteryzującym się swoistym przebiegiem i dynamiką relacji opisanym poprzez cykle przemocy i specyficzne dla niej mechanizmy psychologiczne. Zachowania ofiar i strategie radzenia sobie z przemocą są wynikiem działania czynników podmiotowych i sytuacyjnych. Przypisywanie nieracjonalności osobom doświadczającym przemocy jest uproszczeniem prowadzącym do krzywdzących ocen i wtórnej wiktymizacji. Rozumienia psychologicznych mechanizmów uwikłania ofiar w relacje ze sprawcą, w tym zachowań przyczyniających się do podtrzymywania przemocy, nie należy utożsamiać z odpowiedzialnością za przemoc w związku. Odpowiedzialność prawną i moralną za stosowanie przemocy ponosi sprawca czynu. Stosowanie przemocy nie może być usprawiedliwiane prowokacją czy zachowaniem ofiary. Priorytetem w działaniach związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie jest kwestia bezpieczeństwa. Przy dokonywaniu diagnozy, planowaniu i realizacji działań, szczególnie interwencyjnych i prawnych, należy ocenić realne poczucie bezpieczeństwa osób pokrzywdzonych, a w przypadku jego braku podjąć działania na rzecz jego zapewnienia.

Tabela 10. Dane dot. osób korzystających ze wsparcia w OIK

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Liczba osób, które skorzystały ze schronienia w hostelu, w tym	5	6	9
• liczba osób dotkniętych przemocą	1	5	1
Liczba udzielonych porad prawnych, w tym	78	93	60
• na rzecz osób dotkniętych przemocą	38	25	16

Dane Ośrodka Interwencji Kryzysowej, 2024

Zjawisko przemocy domowej jest tolerowane i wzmocnione poprzez postawy oparte na stereotypach kulturowych, społecznych i obyczajowych (dotyczących między innymi: płci, ról społecznych, rasy, orientacji seksualnej), które przyczyniają się do wiktyimizujących postaw wobec osób pokrzywdzonych. Utrwalone postawy utrudniają osobom doświadczającym przemocy korzystanie z dostępnych na terenie Zamościa form wsparcia realizowanych w szczególności w Ośrodku Interwencji Kryzysowej. Dodatkowo czynnikiem ograniczającym jest poczucie wstydu za zachowania najbliższych osób w rodzinie, czy też poczucie porażki życiowej, gdy osobą doświadczającą przemocy jest osoba wykształcona i pracująca na eksponowanym stanowisku. Powyższe czynniki powodują zamykanie się z problemem, a nie rozwiązywanie go.

Dlatego jednym z najważniejszych działań jest praca nad zmianą postaw osób doświadczających przemocy wobec tego zjawiska, uznanie swojej sprawczości, a także zwiększenie zaufania do proceduralnych metod przeciwdziałaniu przemocy. Formułą umożliwiającą realizację wyżej wymienionych działań jest ich interdyscyplinarność obejmująca:

- diagnozę sytuacji osób znajdujących się w sytuacji kryzysu związanego z przemocą domową,
- tworzenie wspólnego rozumienia sytuacji rodziny, wykorzystanie zasobów rodziny/osób,
- ustalanie priorytetów,
- planowanie działań i form pomocy,
- podział zadań i ich realizację, uwzględnienie woli, gotowości i bezpieczeństwa osób pokrzywdzonych.

Wsparcie udzielane przez osoby pomagające, to szereg działań odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby osoby doświadczającej przemocy, który będzie ujmowany w formułę „Indywidualnego planu pomocy dla osoby doświadczającej przemocy”. Plan pomocy będzie opracowany we współpracy z osobą doświadczającą przemocy i będzie brać pod uwagę jej zasoby (społeczne, ekonomiczne itp.) oraz zawierać jasno sprecyzowane, realistyczne cele i możliwość ich realizacji.

Działania mające na celu ochronę osób dotkniętych przemocą domową będą realizowane w oparciu o Wojewódzki ramowy Program ochrony dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.

IV. Adresaci Programu

Program jest skierowany do:

- 1) ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą domową;
- 2) osób doświadczających przemocy domowej;
- 3) osób stosujących przemoc domową;
- 4) świadków przemocy domowej;
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

V. Zasoby instytucjonalne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową na terenie Zamościa

Na terenie Zamościa funkcjonuje wiele podmiotów udzielających zróżnicowanych form pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową.

Tabela 11. Zasoby instytucjonalne

Nazwa instytucji	Zakres działalności
<p>Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu ul. Kilińskiego 32</p>	<ul style="list-style-type: none"> • specjalistyczne poradnictwo: psychologiczne, prawne, socjalne, • hostel (całodobowo), • Grupa wsparcia dla Kobiet doznających przemocy domowej, • realizacja programu służącego działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową, • działania edukacyjne indywidualne i grupowe skierowane do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową, • programy terapeutyczne i pomocy psychologicznej dla osób doznających przemocy domowej, • wydawanie i upowszechnianie informatorów o lokalnych zasobach, • realizacja lokalnych kampanii dot. przeciwdziałania przemocy domowej;
<p>Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu ul. Lwowska 57</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc finansowa, rzeczowa, praca socjalna – poradnictwo socjalne, • udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach, • poradnictwo psychologiczne;
<p>Organizator Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny ul. Prusa 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poradnictwa psychologiczne, pedagogiczne, prawne, • praca z rodziną w szczególności w formie: konsultacji, mediacji, terapii, pomocy prawnej, organizowania grup wsparcia i grup samopomocowych, • realizacja programów profilaktycznych na rzecz dzieci i młodzieży z rodzin objętych wsparciem.
<p>Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ul. Rynek Wielki 13 p. 201</p>	<ul style="list-style-type: none"> • motywowanie osób uzależnionych do leczenia, • podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenie zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu poddania się w leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, • udzielenia informacji i wsparcia;
<p>Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 ul. Okrzei 24</p>	<ul style="list-style-type: none"> • działania edukacyjne, • wsparcie psychologiczno- pedagogiczne, • terapia dziecka i rodziny;
<p>Zamojskie Stowarzyszenie Ochrony Zdrowia Psychicznego ul. Kilińskiego 68 g</p>	<ul style="list-style-type: none"> • specjalistyczne poradnictwo psychiatryczne, psychologiczne, terapeutyczne;
<p>Stowarzyszenie Integracji Rodzin PRZYSTAŃ ul. Peowiaków 90B</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc psychologiczna, prawna, materialna dla osób pokrzywdzonych w ramach Okręgowego ośrodka pomocy pokrzywdzonym przestępstwem
<p>Miasto Zamość tel. 722 364 992</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nieodpłatna pomoc prawna, poradnictwo obywatelskie i mediacja, • działania profilaktyczne w ramach programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii;
<p>Komenda Miejska Policji ul. Wyszyńskiego 2</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań interwencyjnych, • monitorowanie stanu bezpieczeństwa osób i rodzin, • informowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej o skutkach stosowania przemocy oraz motywowanie ich do zmiany zachowań, • wszczynanie postępowań karnych wobec osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej;
<p>Prokuratura Rejonowa w Zamościu ul. Szczepieszka 47</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nadzór nad postępowaniem przygotowawczym. • udzielanie nieodpłatnych porad w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem;

VI. Analiza zebranych danych

W związku z przeprowadzoną diagnozą w obszarze problematyki przemocy domowej w Zamościu oraz biorąc pod uwagę stan zasobów ludzkich i instytucjonalnych, stwierdzono, iż występują następujące potrzeby w sferze przeciwdziałania przemocy domowej:

1. Prowadzenie systemu informacji i edukacji w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w celu zwiększenia świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy.
2. Zintensyfikowanie działań ochronnych wobec osób krzywdzonych.
3. Prowadzenie działań w zakresie udostępniania informacji o ofercie dedykowanej sprawcom przemocy.
4. Stałe podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze przemocy domowej.
5. Stałe rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

VII. Obszary, kierunki i działania Programu

Obszar:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

1.1. Poszerzenie wiedzy lokalnego społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy domowej.

Rodzaje działań:

1.1.1. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze Zamościa, ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową.

Realizatorzy zadania:

- Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych diagnoz.

Termin realizacji: 2025, 2027, 2029.

Kierunki działań:

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej.

Rodzaje działań:

1.2.1. Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które:

- obalają stereotypy na temat przemocy domowej, usprawiedliwiające jej stosowanie,
- opisują mechanizmy przemocy domowej oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania,
- promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec małoletnich przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę,
- promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc domową.

Realizatorzy zadania:

- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba lokalnych kampanii społecznych.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

1.2.2. Współpraca między organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie, w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich (art. 9 ust. 1 ustawy).

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba podjętych inicjatyw,
- liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

1.2.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Realizatorzy zadania:

- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba zrealizowanych działań,
- liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

Kierunki działań:

1.3. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych.

Rodzaje działań:

1.3.1. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu,
- Organizator Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Zamościu,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba zrealizowanych programów,
- liczba osób.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

1.3.2. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu,
- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu,
- Organizator Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Zamościu,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Nr 1 w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,

- liczba osób, którym udzielono porady.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

Kierunki działań:

1.4. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Rodzaje działań:

1.4.1. Opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Realizatorzy zadania:

- Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Wskaźniki:

- liczba realizowanych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

Obszar:

2. Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Cel: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Kierunki działań:

2.1. Rozwój infrastruktury instytucji, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy.

Rodzaje działań:

2.1.1. Funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego.

Realizatorzy zadania:

- Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Wskaźniki:

- liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego,
- liczba funkcjonujących w danym roku grup roboczych.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

2.1.2. Utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych.

Realizatorzy zadania:

- Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Wskaźniki:

- liczba utworzonych w danym roku grup,
- liczba funkcjonujących w danym roku grup,
- liczba funkcjonujących w danym roku grup w rozszerzonym składzie.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

2.1.3. Upowszechnianie baz danych podmiotów świadczących usługi na rzecz osób doznających przemocy domowej.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba podmiotów, którym zostały przekazane aktualne bazy danych.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

2.1.4. Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie działalności pomiędzy instytucjami samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Realizatorzy zadania:

- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

Kierunki działań:

2.2. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Rodzaje działań:

2.2.1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej i rodzinnej.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych materiałów informacyjnych.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

2.2.2. Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych,
- liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

Kierunki działań:

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.

Rodzaje działań:

2.3.1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.

Realizatorzy zadania:

- przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, oświaty, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, jednostki oświaty, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach zespołów interdyscyplinarnych czy grup roboczych.

Wskaźniki:

- liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”, tj. liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę,
- liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy,

- liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - A” dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”,

- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem:

- przemocy psychicznej,
- przemocy fizycznej,
- przemocy ekonomicznej,
- wykorzystania seksualnego;
- cyberprzemocy,

- liczba wypełnionych formularzy „NK-C”.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

2.3.2. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu,
- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu,
- Zamojski Szpital Niepubliczny Sp. z o.o.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, medycznego i rodzinnego, pedagogicznego, prawnego i socjalnego w danej instytucji,
- liczba osób uczestniczących w terapii indywidualnej lub grupowej,
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia,
- liczba osób uczestniczących w grupach samopomocowych.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

2.3.3. Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych i zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej,
- liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych osób doznających przemocy domowej,
- liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne,
- liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej (terapeutycznej),
- liczba grup terapeutycznych,
- liczba grup wsparcia,
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

2.3.4. Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy w ośrodku interwencji kryzysowej.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba miejsc w ośrodku interwencji kryzysowej,
- liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w ośrodku interwencji kryzysowej, w tym z hostelu.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

2.3.5. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej,
- liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

2.3.6. Wzmacnianie ochrony osób doznających przemocy domowej w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań.

Realizatorzy zadania:

- Sąd Rejonowy w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba przyjaznych pokoi przesłuchań,
- liczba dzieci przesłuchiowanych w przyjaznych pokojach przesłuchań.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

2.3.7. Zapewnienie ochrony dzieciom w trybie art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Realizatorzy zadania:

- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu,
- Sąd Rejonowy w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia, w tym: –

- liczba dzieci umieszczonych u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 Kk,
- liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej,
- liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej,

- liczba zażaleń do sądu opiekuńczego na zapewnienie dziecku ochrony, o której mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,

- liczba stwierdzonej przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony,

- liczba zawiadomień o stwierdzeniu przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony, przełożonych osób, które dokonały czynności związanych z zapewnieniem dziecku ochrony.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

2.3.8. Tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych.

Realizatorzy zadania:

- Urząd Miasta w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba uchwał organów samorządu terytorialnego umożliwiających przyznanie lokali socjalnych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej,

- liczba lokali socjalnych przyznanych osobom doznającym przemocy domowej w pierwszej kolejności.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

Kierunki działań:

2.4. Monitorowanie działań pomocowych

Rodzaje działań:

2.4.1. Monitoring pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą.

Realizatorzy zadania:

- Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy domowej.

Wskaźniki:

- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na ustanie przemocy domowej,
- liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na brak zasadności podejmowania działań,
- liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”,
- liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy domowej, u których przemoc w rodzinie ustała.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

Obszar:

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Cel: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Kierunki działań:

3.1. Tworzenie i rozszerzenie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy pomiędzy tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji.

Rodzaje działań:

3.1.1. Ewidencjonowanie instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- aktualizacja na stronie internetowej Miasta Zamość informatora zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących działania wobec osób stosujących przemoc domową, wraz ze wskazaniem zakresu oddziaływań wobec sprawców przemocy domowej.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

3.1.2. Przesyłanie zaktualizowanego informatora, o którym mowa w pkt 3.1.1., właściwemu miejscowo Prezesowi Sądu Rejonowego, Prokuratorowi Rejonowemu, Komendantowi Miejskiej Policji oraz komendantowi oddziału Żandarmerii Wojskowej, dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca każdego kolejnego roku.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- przekazanie ww. podmiotom aktualnego informatora zawierającego bazy teleadresowe w wersji elektronicznej.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

3.1.3. Rozpowszechnienie informatorów, przez podmioty, o których mowa w pkt 3.1.2., w podległych im pionach organizacyjnych.

Realizatorzy zadania:

- Sąd Rejonowy w Zamościu,
- Prokuratura Rejonowa w Zamościu,
- Komenda Miejska Policji w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba przekazanych ww. podmiotom aktualnych informatorów,

– umieszczenie informatorów na stronach internetowych ww. podmiotów dwa razy w roku do dnia 15 lutego i do dnia 15 sierpnia każdego roku.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

Kierunki działań:

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej.

Rodzaje działań:

3.2.1. Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Realizatorzy zadania:

- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu,
- Komenda Miejska Policji w Zamościu,
- placówki ochrony zdrowia,
- placówki oświatowe,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zamościu,
- Prokuratura Rejonowa w Zamościu,
- Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz utworzone przez

Zespół grupy diagnostyczno-pomocowe.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”,
- liczba wypełnionych formularzy „NK – D”,
- liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową,
- liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową,
- liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia,
- liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

3.2.2. Uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami doznającymi przemocy domowej między innymi przez:

- wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość,
- wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie,
- zatrzymywanie osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową,
- stosowanie przez prokuratora oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, środków zapobiegawczych, w szczególności w przedmiocie dozoru Policji z zakazem kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, a także nakazania opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, ewentualnie tymczasowego aresztowania,
- występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc domową środków karnych lub probacyjnych polegających na obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach, kontaktowania się lub zbliżania do pokrzywdzonego, nakazie opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Realizatorzy zadania:

- Prokuratura Rejonowa w Zamościu,
- zespoły kuratorskiej służby sądowej.

Wskaźniki:

- liczba zastosowanych przez Policję nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
- liczba zastosowanych przez Policję zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość,
- liczba zastosowanych przez Policję zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
- liczba zastosowanych przez Policję zakazów wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie,
- liczba zastosowanych przez sąd środków przewidzianych w sprawach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, realizowanych na podstawie Kpc,
- liczba zastosowanych ww. środków zapobiegawczych przez prokuraturę,
- liczba zatrzymanych osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową,
- liczba złożonych przez prokuraturę wniosków do sądu o zastosowanie ww. środków zapobiegawczych,
- liczba podjętych przez sąd decyzji o uwzględnieniu wniosków prokuratora,
- liczba wniosków do sądu w przedmiocie zastosowania ww. środków karnych lub probacyjnych, w tym m.in. określonych w art. 335 § 1 Kpk,
- liczba wniosków kuratorów sądowych o zastosowanie przez sąd ww. środków probacyjnych na etapie postępowania wykonawczego,
- liczba orzeczeń sądowych uwzględniających ww. wnioski w postępowaniu wykonawczym.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024–2030.

3.2.4. Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi.

Realizatorzy zadania:

- zespoły kuratorskiej służby sądowej,
- Prokuratura Rejonowa w Zamościu,
- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba wniosków kuratorów sądowych do sądu o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia (art. 12d ustawy),
- liczba wniosków o nałożenie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno- -edukacyjnych na podstawie art. 72 § 1 pkt 6b Kk,
- liczba wniosków prokuratora do sądu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia wobec skazanego za tego rodzaju przemoc, naruszającego ponownie porządek prawny w postaci stosowania przemocy domowej,
- liczba przekazanych organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym zwłaszcza przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024–2030.

Kierunki działań:

3.3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy domowej.

Rodzaje działań:

3.3.1. Opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych i w jednostkach penitencjarnych.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba edycji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

3.3.2. Zwiększanie udziału osób skazanych przez sąd za przestępstwa w związku z przemocą domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową przez wzrost liczby wniosków kierowanych do sądu w tym przedmiocie.

Realizatorzy zadania:

- zespoły kuratorskiej służby sądowej,
- Prokuratura Rejonowa w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba wniosków prokuratora, w tym określonych w art. 335 § 1 Kpk o zastosowanie programów korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba wniosków prokuratora, w tym określonych w art. 335 § 2 Kpk o zastosowanie programów korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba wniosków prokuratora o zastosowanie programów korekcyjno-edukacyjnych w toku postępowania wykonawczego,
- liczba wniosków kuratorów sądowych o zastosowanie programów korekcyjno-edukacyjnych w toku postępowania wykonawczego.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024–2030.

3.3.3. Zapewnienie dostępu do programu korekcyjno-edukacyjnego przez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- całoroczna dostępność do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

3.3.4. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu,
- Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
- Sąd Rejonowy w Zamościu.

Wskaźniki: coroczne raporty wskazujące:

- liczba podmiotów realizujących programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wnioskuje do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, które przystąpiły do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

3.3.5. Badanie skuteczności programów korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc domową poprzez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024-2030.

Kierunki działań:

3.4. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów psychologiczno-terapeutycznych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej.

Rodzaje działań:

3.4.1. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych i w jednostkach penitencjarnych.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba edycji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024–2030.

3.4.2. Zapewnienie dostępu do programów psychologiczno-terapeutycznych przez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba powiatów, w przypadku których dostępność uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych jest całoroczna.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024–2030.

3.4.3. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu,
- Zespół Interdyscyplinarny w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
- Sąd Rejonowy w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba podmiotów realizujących programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wniosowała do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,

- liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024–2030.

3.4.4. Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024–2030.

Kierunki działań:

3.5. Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc domową zmierzających do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową lub psychologiczno-terapeutycznymi dla osób stosujących przemoc domową.

Rodzaje działań:

3.5.1. Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba programów edukacyjnych lub/i wspierających,
- liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024–2030.

Obszar:

4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunki działań:

4.1. Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Rodzaje działań:

4.1.1. Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych,
- liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024–2030.

4.2. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Rodzaje działań:

4.2.1. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.

Realizatorzy zadania:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zamościu,
- Miejskie Centrum Pomocy Rodzinie w Zamościu.

Wskaźniki:

- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego,
- liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych,
- liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych.

Termin realizacji: każdego roku w latach 2024–2030.

VIII. Ramy finansowe Programu

Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową na terenie miasta Zamość lata 2024-2030 będzie finansowany w niżej przedstawiony sposób:

1. ze środków własnych podmiotów realizujących zadania przypisane w niniejszym Programie, w tym w zakresie realizacji procedury Niebieskiej Karty;
2. ze środków Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w zakresie funkcjonowania Ośrodka Interwencji Kryzysowej i realizacji zadań przypisanych w niniejszym Programie – ok. 500.000,00 zł. rocznie;
3. ze środków Wojewody Lubelskiego w zakresie realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego oraz psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową – ok. 900,00 zł na osobę biorącą udział w programie;
4. ze środków pozyskanych z zewnątrz.

IX. Przewidywane efekty realizacji Programu

Istotnym czynnikiem warunkującym skuteczność wdrażanych w ramach Programu działań jest współpraca pracowników jednostek administracji samorządowej, Prokuratury, Policji, sądów, placówek ochrony zdrowia i oświaty, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy i jej negatywnym skutkom. Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej przez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym rozwój:

- programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
- programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,

– podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i dotkniętych przemocą domową oraz dla osób tę przemoc stosujących.

X. Sposób monitorowania i sprawozdawczość

Monitorowanie realizacji Programu i osiągnięcia założonych celów będzie odbywać się w trakcie spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego w Zamościu ds. przeciwdziałania przemocy domowej w skład, którego wchodzi przedstawiciele podmiotów zaangażowanych w realizację Programu. Monitoring umożliwi analizę stopnia osiągnięcia zakładanych celów, a także wskazuje niezbędne działania, jakie należy podjąć, aby te cele osiągnąć. Podczas opracowywania Programu oraz zgodnie z zasadami logiki interwencji ustalono, że najlepszym pod względem metodologicznym rozwiązaniem będzie zastosowanie powiązania przyjętych celów operacyjnych z konkretnymi wskaźnikami produktu. Wskaźniki zostały określone ilościowo poprzez wskazanie wartości bazowej i docelowej. Za wartość bazową wskaźnika przyjęto wielkość określającą stan osiągnięty w 2021 roku. Wskaźnik docelowy to wartość, która ma zostać osiągnięta w każdym roku realizacji Programu. Dzięki takiemu rozwiązaniu, ocena stopnia realizacji poszczególnych celów operacyjnych jest przedstawiona w sposób przejrzysty i czytelny. Zakłada się, że wartości wskaźników odnoszące się do osób doznających przemocy oraz związane z realizacją procedury Niebieskiej Karty będą rosły do 2026 r., natomiast od 2027 r. będą malały. Wskaźniki dotyczące uczestnictwa w programach osób stosujących przemoc każdego roku będą rosły. Również wskaźniki dotyczące osób pracujących w obszarze przemocy każdego roku będą rosły.

Tabela 12. Wskaźniki monitorowania Programu na lata 2024–2030

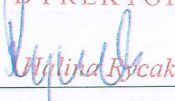
Wyszczególnienie			Wartość wskaźnika							
			2 021	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Cel główny	zwiększenie skuteczności przeciwdziałania a przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Polsce	liczba osób doznających przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”	274	282	291	299	293	288	282	276
		liczba osób objętych pomocą w różnorodnych formach wsparcia	274	282	291	299	293	288	282	276
Cele szczegółowe	zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania a przemocy domowej	liczba realizowanych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej	1	1	1	1	1	1	1	1
	zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej	liczba utworzonych zespołów interdyscyplinarnych	1	1	1	1	1	1	1	1
		liczba ogółem sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A”	169	174	179	185	181	177	174	170
		liczba ogółem sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – C”	87	90	92	95	93	91	89	88
zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób	liczba osób, które przystąpiły do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób	19	20	23	25	28	31	34	37	

stosujących przemoc domową	stosujących przemoc domową								
	liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	0	5	6	6	7	7	8	9
	liczba sporządzonych ogółem formularzy „Niebieska Karta – D”	68	70	72	74	73	71	70	69
zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemoc domowej	liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemoc domowej dla przedstawicieli służb i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemoc domowej	10	11	12	13	15	16	18	19
	liczba osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemoc domowej i z osobami stosującymi tę przemoc poddanyymi różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego (superwizja, coaching, grupy wsparcia)	3	5	10	15	15	15	15	15

Monitorowanie Programu będzie procesem systematycznego zbierania informacji o efektach wdrażania zadań i ma na celu zapewnienie prawidłowości i wydajności wdrażanych działań, może być również podstawą formułowania zmian w dokumencie, bądź planowania nowych zadań. Sprawozdania z osiągnięcia założonych w Programie wskaźników wraz z ewentualną propozycją zmian w Programie podmioty odpowiedzialne będą składać do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego do dnia 31 stycznia każdego roku.

Kompleksowe sprawozdanie z realizacji Programu przeciwdziałania przemoc domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową na terenie Miasta Zamość na lata 2024 – 2030 będzie przedkładane przez Zespół do akceptacji Prezydentowi Miasta Zamość do końca marca każdego roku. Sprawozdanie będzie zawierało podsumowanie i wnioski płynące z realizacji działań w danym roku sprawozdawczym. Określone zostaną również priorytety i trendy w zakresie przyszłych zadań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemoc domowej.

W ramach realizacji Programu na stronach internetowych podmiotów zaangażowanych w działania dostępne będą bazy zawierające dane instytucji, z których usług mogą skorzystać osoby doznające przemoc domowej oraz osoby stosujące tę przemoc. Ponadto na stronach internetowych realizatorów zadań programowych zamieszczone będą najważniejsze informacje wynikające z monitorowania i sprawozdawczości Programu.

DYREKTOR

Halina Rycak

UZASADNIENIE

do projektu uchwały w sprawie przyjęcia „Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową na terenie miasta Zamość na lata 2024-2030”

Obowiązek opracowania „Programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową na terenie miasta Zamość na lata 2024-2030” wynika z art. 6 ust 2 pkt 1 oraz art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.), który wskazuje, iż do zadań własnych gminy i powiatu o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Główną przesłanką podjęcia prac nad nowym dokumentem było zakończenie okresu obowiązywania „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Zamość na lata 2021 – 2023”. Ponadto w roku 2023 zakończył się także okres obowiązywania „Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie 2023”, który wskazywał kierunki działania oraz nakładał zadania do realizacji ujęte w dotychczas obowiązującym lokalnym programie. W dniu 9 listopada 2023 r. Rada Ministrów Uchwałą Nr 205 przyjęła „Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030.

Mając na uwadze realizację zadań ustawowych „Program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób dotkniętych przemocą domową na terenie miasta Zamość na lata 2024-2030” zawiera cele, obszary, kierunki i działania wynikające wprost z uregulowań ujętych w „Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030”.

Biorąc powyższe pod uwagę zasadne jest uchwalenie niniejszej uchwały.

DYREKTOR
Alina Kocak